

גלות מצרים

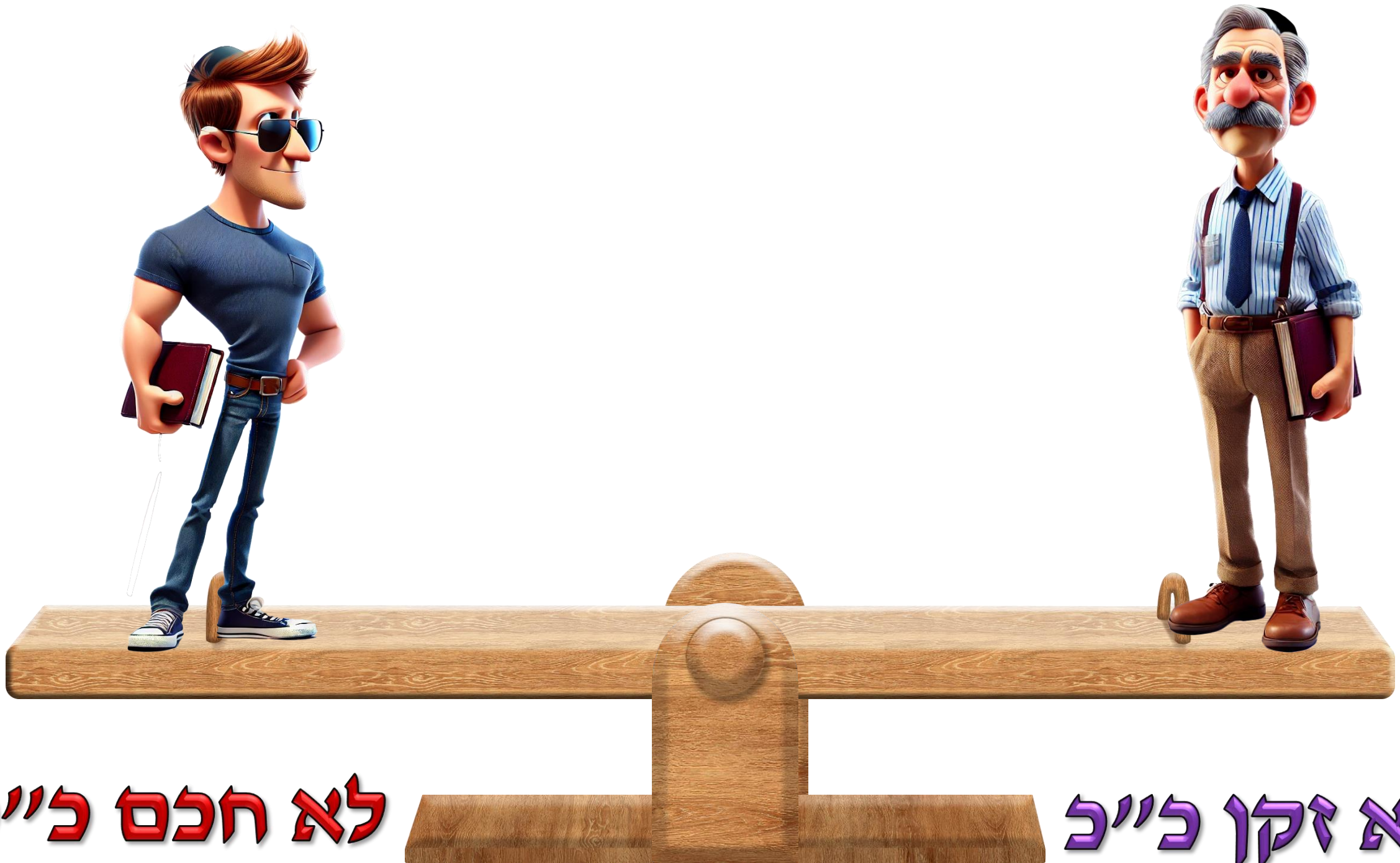
= 210 שנה

משה ביציאת מצרים

בן 80 שנה

א"כ יוכבד בת 130 בלידת משה

$$210 = 80 + 130$$

לא חכם כ"כ

לא זקן כ"כ

יותר חכם
מזקן

מאוד זקן
וקצת חכמה

חכם גדול

מאוד זקן
וקצת חכמה

חכם גדול

לא זקן כ"כ

לְבָנֵי דִדְיָהֵן לְנָשִׁים:

[במדבר לו, יא]

(ה) זֶה תִּדְבֹּר אֲשֶׁר צִוָּה
יְיָ לַבְּנוֹת צִלְפַּחַד לֵאמֹר
לְטוֹב פְּעֻיָּיהֶם תִּהְיֶינָה
לְנָשִׁים אֹד לְמִשְׁפַּחַת
מִמֶּנּוּ אֲבִיהֶם תִּהְיֶינָה
לְנָשִׁים: [במדבר לו, ו]

(ו) אָמַר אֱלֹהִים
לְדוֹתֵיכֶם כֹּל אִישׁ
אֲשֶׁר יִקְרַב מִכָּל זֶרְעֵכֶם
אֶל הַקִּדְּשִׁים אֲשֶׁר
יִקְדְּשׁוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִי
וּמִמָּתוֹתָיו עָלָיו וּנְכִרְתָּהּ
הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִלִּפְנֵי אֲנִי
יְי: (ויקרא כב, ג)

וְכָל בֵּית יִרְשָׁת נְחֻלָּה
מִמַּמּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לְאֶחָד מִמִּשְׁפַּחַת מִטָּה
אָבִיהָ תְּהִיָּה לְאִשָּׁה
לְמַעַן יִירְשׁוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
אִישׁ נְחֻלַּת אֲבִתּוֹ׃

[במדבר לו, ח]

(ח) דִּבֶּר אֶל אֶהֱרֵן וְאֶל
בָּנָיו וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה
הַדִּבָּר אֲשֶׁר צִוָּה יי
לֵאמֹר: [ויקרא יז ב]

(ט) וְלֹא יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם לְשִׁעִירִים אֲשֶׁר הֵם זִנִּים אַחֲרֵיהֶם חֶסֶת עוֹלָם תִּהְיֶה זֹאת לָהֶם לְדֹרֹתָם: (ויקרא י"ז, ז)

ליקומי רש"י

**אפשר בת מזה
ושלשים שנה.**
כדמפרש ואזיל שגולדה
צירידתן למצרים וישראל
עמדו שם ר"י שנה
ומשגולד משה לא נחשכו
אלא פ' שנים כדכתיב

ועכשיו החזירה מפני מרים שנחנצאה
ללו שעמיד צן לנחת ממנו שיושיע את
ישראל כדנפקא לן (סוטה 77 יב):
מדכתיב^פ מרים הנביאה אחות אהרן

משה היה אחות אהרן ולא אחות משה
כצדק משה רבינו לנצח מהן והיינו דכ
הכחוז דרך גדולתן דכתיב ותהיי
כעשה כן במקומו לתת הצעירה לפני
הכחוז^פ מחלה נועה חגלה מלכה ותת
החכם למעלה מן הזקן וכדמפר
אין מכבדין אותו יותר מן הזק
של משה ויה"ה לנישואין
במסיבה. אז חולקין לו כבוד צד
מופלג צוקנה החכם שהוא מופלג ק
חכמה להושיע החכם צראש ולדבר ח
אחר חכמה אפילו במסיבה וה

אלא בדור זה אמר ליה רבה זוטרי לרב' אשי אלא מעתה ^(א) זה הדבר דשחוטאי חוץ הכי נמי דלא יהא נוהג אלא בדור זה שאני התם דכתיב ^(ב) לדורותם זה

צבועד שהיא אחות אהרן ולא אחות משה שעדיין לא נולד היתה היא נביאה שנתנצצה על משה שעמד להוליד: בַּשּׁוּרְרִין. מתוך שמחה שהיה לעמיד משה רבינו ללכת מהן והיינו דכתיב^ב לדעה מה יעשה לו מה יהיה סוף נצואתה כדאיחא צסוטה (דף יג.): ד'ה'ן. כשנישאו צנות ללפחד ממנאן הכחוז דרך גדולתן דכתיב ותהיינה מחלה תרנה חגלה ומלכה ונועה צנות ללפחד לצני דודיהן לנשים ומסתצר דכך נולדו דכתיב לא יעשה כן במקומנו לתת הצעירה לפני הצבירה (בראשית כט): ובאן. כשעמדו לפני משה דרך חכמתם כסדר שהן חכמות זו יותר מזו הקדימן והכחוז^ב מחלה נועה חגלה ומלכה ותרנה ומסצרה אמר' הכי ללא ליקשו קראי אהדדי: ביישיבה. צין לדין צין לשאר ישיבות של תורה מושיצין החכם למעלה מן הזקן וכדמפרש לקמיה שהחכם מופלג מכל חציריו צחכמה שחכם הוא מאד אצל צשציל שהוא חכם מעט מן הזקן מכצדין אותו יותר מן הזקן שהוא חכם קצת ומצנות ללפחד איכא למילף דגבי שאלת הדין מקדים הכחוז חכמה תחלה: של משתה וה"ה לנישואין (ג): והוא דמפ"יג. החכם צחכמה אז הלך אחר החכמה ולא אחר זקנה: והוא דמפ"יג בזקנה. במשיבה. של משתה וה"ה לנישואין (ג): והוא דמפ"יג. החכם צחכמה אז הלך אחר החכמה ולא אחר זקנה: והוא דמפ"יג בזקנה. שזקן מאד אז חולקין לו כצוד צצית המשתה יותר מן החכם ואע"ג דמופלג ההוא חכם צחכמה וכגון שהזקן חכם קצת אצל אס אינו מופלג צוקנה החכם שהוא מופלג קודם לכצדו. שמעיין מהכא דחכם מופלג וזקן מופלג שאינו חכם כל כך כצחור צישיצה הלך אחר צחכמה להושיצ החכם צראש ולדצר תחלה. צמסיצה הלך אחר זקנה. והיכא דחכם הוי מופלג צחכמה והזקן אינו מופלג צוקנה צכ"מ הלך אחר חכמה אפילו צמסיצה והיכא דהזקן הוי מופלג צוקנה והחכם אינו מופלג צחכמה צכל מקום הלך אחר זקנה ואפילו

בצניעות הוֹאִיל וְהִזְקֵן חָכָם קָלָת אֶע"פ שֶׁהַצְחֹר חָכָם יוֹתֵר מִמֶּנּוּ. וְהֵיכָל דָּלָא מוֹפְלָג לֹא הָאִי בַּחֲכָמָה וְלֹא הָאִי בְּזָקְנָה נִרְאֶה צְעִינָא דְּכָל מִקּוּם הֵלֵךְ אַחֲרֵי זָקְנָה מִדְּאִמְרַי רַב אֲשֵׁי וְהוּא דְּמוֹפְלָג בַּחֲכָמָה וְהוּא דְּמוֹפְלָג בְּזָקְנָה דְּהֵיכָל דְּהוּוּ תְּרוּיָהּ מוֹפְלָגִין הוֹלְכִים צִיּוּצָה וּבִמְסִיבָה אַחֲרֵי הִזְקֵן מְכַלֵּל דְּהֵיכָל דָּלָא הוּוּ תְּרוּיָהּ מוֹפְלָגִין לֹא הָאִי וְלֹא הָאִי הוֹלְכִין כָּל מִקּוּם אַחֲרֵי אֶחָד מֵהֶן וּמִדְּלֵיל לְמִימַר דְּמִסְתַּמָּא הוֹלְכִין אַחֲרֵי הִזְקֵן דְּבִשְׂבִיל שֶׁהַצְחֹר חָכָם קָלָת יוֹתֵר מִמֶּנּוּ אִין לֵנו לְצִיָּא אֵת הִזְקֵן וְהַחֲכָם אִינוּ צוּם בִּכְךָ מֵאַחֲרֵי שֶׁזָקֵן מִמֶּנּוּ יוֹדֵעַ הוּא שֶׁבִּשְׂבִיל זָקְנָתוֹ חוֹלְקִין לוֹ כְּצוּד: שְׁקוּלוֹת הָיוּ. וְלִכְךָ פְּעָמִים שֶׁהָקִדִּים זוֹ לְזוֹ וּפְעָמִים אִיפְכָא כְּדֶרְשִׁין

ננמי (מגילה דף יג"ב) הוא חסרן ומשה הוא משה וחסרן מנמל ששקונין היו ונת תסייעיה נר' תמי: ותהיינה. מיתר^ל הוא למלך וללמכת צנות ולפחד לבני דודיהן לנשים: הותרו. אע"פ ששאר צת יורשת נחלה נאסרה: עצה טובה. ואינה מנות עשה: אמור אליהם לבני דודיהן כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לה' וטומאתו עליו: אמור אליהם. היינו לאותן על הר סיני נשנה פסוק זה ומכאן תלמוד לשאר מנות האמורות בתורה סתם שנאמרו צין לאצות צין לדורות הצאצא: וב^ל בת וגו'. ליוצאי מצרים נאמר^ל כדמפרש לקמיה אצל לדורות הצאצא ליכא איסור הסבת נחלה: נצטוו בנים. מנות החלויות צארץ תרומה ומעשר חלה ערלה ורצעי לקט שכחה ופיאה וכן הרצה: הוצרך לאומר לאבות והוצרך לאומר לבנים. שאם נכתב סתם ולא פירש לא אצות ולא צנים הוה אוקימנא ליה צאצות מדלא כתב כי תצואו כדכתב בשאר מנות האמורות לצנים אי נמי הוה ילפינן אצוצרה שוה או צצנין אצ או צקל וחומר מאח' ממנות המפורשות לצנים או לאצות והוה אוקימנא ליה צאצות מהן להכי כתיב תרוייהו ומהשתא נילף מהכא לכל מנות הסתומות שניהגות צין צצנים צין צאצות עד שיפרט לך הכתוב כי תצואו או יכתוב לך זה הדבר להעמידו צדור הזה כדלקמן: לבר מבנות צלפחד. דהאי וכל צת יורשת נחלה לאו אצנות ולפחד קאי דהא גלי ליה קרא לטוב צעיניהם תהיינה לנשים: מאי משמע. דהאי קרא^ל לא משמע אלא צאותו הדור: זה הדבר. אשר נזה ה' לצנות ולפחד וגו' ולא תסוב נחלה^ל ועל כרחך זה הדבר לאו אצנות ולפחד קאי אלא אוכל צת יורשת נחלה דכתיב צתריה ולא תסוב נחלה: זה הדבר אשר צוה ה' דשחוטיו חוץ. זה הדבר אשר נזה ה' לאמר איש איש מצני ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז צמחנה דהכי נמי דלא הוזהרו על שחוטיו חוץ אלא אותו דור צלצד: שאני התם. דכתיב חוקת עולם תהיה זאת להם לדורותם:

זה

במסיבה. בסעודה:
והוא דמופלא בחכמה
והזנה. יותר מן
האחרים: כולם שקולות.
בחכמה: אלא להגון
להם. שהוא חשוב
במשפחת אביהן: מתיב
ר.בא. האי קרא דכתיב גבי
טומאת מקדש וקדשיו
אומר
לדורותיכם אלו הבנים
משום הכי איצטריך
למימר להו לתרייהו
מפני שלא מצות שנצטוו
אבות ולא נצטוו בנים:
באבות הוא אומר וכל
בת יורשת נחלה. שלא
היה נוהג אלא באותו דור
כדאמר: לקמן: והורבה
מצות נצטוו בנים ולא
אבות. כגון חלה ותרומה
ומעשר וכל מצות
הנוהגות בארץ מה שלא
היו יכולין לקיים במדבר
משום הכי הוצרך להזהיר
אבות ובנים על טומאת
מקדש וקדשיו: קתני
מיתה באבות הוא אומר
וכל בת יורשת נחלה
וגו'. אלמא דבנות
צ'לפחד לא התירו לינשא
אלא למשפחת אביהם
וכל לכל מי שירצו וקשיא
לרב יהודה: לבר מבנות
צ'לפחד. והתור: אלא
מעתה זה הדבר דכתיב
גבי שחוטץ חרץ.
זה הדבר אשר צוה ה'
לאמר איש איש מבני
ישראל אשר ישחט שור

הגהות וציורים

א] בכת"י ולידתה
(וכ"ה בע"י וברשב"ם):
ב] [לא נמצא בכל הש"ס
אלא בתוספתא סוף
כריתות] (גליון: **ג**] עיין
רש"ש: **ד**] צ"ל דהני
קראי (רש"ש):

(יא) וְתִהְיֶינָה

מַחֲלָה תִרְצָה וְחֲגֹלָה וּמַלְכָּה וְנֹעָה

בְּנֹת צִלְפַּחַד לְבִנֵּי דָדִי הֵן לְנָשִׁים:

(כז)

וְתִקְרָבֶנָּה בְּנֹת צִלְפַּחַד בְּנֵי־חֶפְרָה בְּנֵי־גִלְעָד בְּנֵי־מָנַסֶּסֶר
בְּרִמְנֶשֶׁה לְמִשְׁפַּחַת מִנַּשֶּׁה בְּרִיּוֹסֶר וְאַלֶּה שְׁמוֹת בָּנֵיהֶן

מַחֲלָה נֹעָה וְחֲגֹלָה וּמַלְכָּה וְתִרְצָה

בראשית (פרשת ויצא) פרק כט פסוק כו

(כו) וַיֵּאמֶר לְבִן לֹא־יַעֲקֹב
יָבוּ בְּמִקְוֵמֵנוּ לְתֵת הַצֶּעִיר הַ
לִפְנֵי הַבְּכִירָה:

במדבר (פרשת מסעי) פרק לו פסוק יא

(יֵא) וְתֵהָלֵינָה מִחֻלָּה

תִּרְצָה וְחֻגְלָה וּמִלֻּכָּה וְנִעָה

בְּנֹת צִלְפַּחַד

לִבְנֵי דָדֵיהֶן לְנִשְׁיָם:

ויקרא (פרשת אמור) פרק כב פסוק ג

אֱמֹר אֱלֹהִים לְדֹרֹתֶיכֶם

כִּלְאֵי שׁוֹ אֲשֶׁר־יִקְרַב מִכָּל־זֶרַעְכֶם אֶל

הַקֹּדֶשׁ יִשְׂרָאֵל יִקְדָּשׁוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל

לִיקוּק וְטִמְאַתּוֹ עָלָיו וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ

הַהִוא מִלִּפְנֵי אֱנִי יִקְוָק :

במדבר (פרשת מסעי) פרק לו פסוק ח

וְכִלְיָתָה יִרְשָׁתָה נַחֲלָה מִמִּטּוֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־חָד מִמִּשְׁפַּחַת
מִטָּה אֲבִיהָ תִּהְיֶה לֹא־שָׁהּ לְמַעַן
יִירָשׁוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶיֶשׁ נַחֲלָתָה
אֲבֹתָיו:

זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְקֹזֵק
לְבָנֹת צֶלְפַּחַד לְאִמּוֹ לְטוֹב
בְּעֵינֵיהֶם תַּהְיֶינָה לְנָשִׁים אֵד
לְמֹשֶׁה פָּחַת מִטָּה אֲבִיהֶם
תַּהְיֶינָה לְנָשִׁים :

"זה הדבר"

נדריים

שחוטי
חוץ

ירושלם
בת

שור שחור שיצא ראשון

MERCAZ DAF YOMI

